

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219509
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113219509.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobkyne Ing. X. V., nar. XX.X.XXXX, bytom G. X, V. proti žalovanému Ing. I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, V., o zaplatenie 2.007,15 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 16.6.2016, č. k. 7C/163/2013-77 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť istinu 1.646,39 Eur.

Mení rozsudok vo výroku o splatnosti istiny 1.646,39 Eur tak, že žalovanému sa povoľuje zaplatiť istinu 1.646,39 Eur v splátkach po 80,- Eur mesačne, splatných vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, do zaplatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok s tým, že prvá splátka sa stane zročnou po doručení tohto rozsudku.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.646,39 Eur v mesačných splátkach vo výške 130,- Eur splatných vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred od právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené s tým, že v priebehu súdneho konania Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/110/2000, za výlučnú nájomkyňu a členku družstva bytu nachádzajúceho sa v V., na ul. G. č. X, bola určená žalobkyňa s povinnosťou žalovaného vypratať byt potom, čo mu žalobkyňa zabezpečí náhradný byt. Žalobkyňa sa stala výlučnou vlastníčkou daného 3-izbového bytu s tým, že tento byt obýva aj žalovaný. Poukázal na to, že ak rozvedený manžel po rozvode manželstva s bývalou manželkou v byte býva spočiatku ako spoločný nájomca, neskôr ako osoba, ktorej svedčí právo bývania zo zabezpečenia bytovej náhrady a nepodieľa sa na úhrade nájomného a služieb spojených s užívaním bytu, zatiaľ čo manželka tieto služby platila sama, plnila manželka prenajímateľovi i za to čo konzumoval manžel a ten sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, a preto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať. Vec právne posúdil v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Návrh žalobkyne vyhodnotil ako sčasti dôvodný. Mal za preukázané, že žalovaný neužíva plyn v kuchyni, nevarí tam a kuchyňu vôbec nenavštevuje. Preto zálohu na plyn v zmysle mesačných platieb za užívanie bytu a služieb s tým spojených neuložil žalovanému vyplatiť žalobkyňi, keďže plyn žalovaný neužíva, čo medzi účastníkmi sporné nebolo.

Pokiaľ ide o položku spoločnosti Spravbytkomfort, a.s., tu návrh žalobkyne považoval za dôvodný a uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni 1/3 z týchto platieb za dané obdobie. Pokiaľ ide o elektrinu, rozhlas a televíziu, súd prvého stupňa zohľadnil, kedy sa žalovaný v skutočnosti v byte zdržiaval a tieto služby konzumoval. Preto za služby elektrina, rozhlas a televízia, uložil povinnosť zaplatiť žalovanému žalobkyni iba za dni, kedy v byte sa skutočne zdržiaval, a to 1/3-inu, keďže je zrejmé, že byt okrem žalobkyne a žalovaného užíva aj ich dospelá dcéra. V ďalšom súd prvého stupňa poukázal na spôsob výpočtu platieb pre Spravbytkomfort za jednotlivé obdobia v rozsahu 1/3-iny, a to pokiaľ ide o obdobie október až december 2011, rok 2012, rok 2013 a január až marec 2014. Za rok 2011 má žalovaný zaplatiť žalobkyni 162,36 Eur, za rok 2012 sumu 766,70 Eur, za rok 2013 sumu 673,26 Eur a za január až marec 2014 sumu 194,07 Eur, čo spolu predstavuje 1.796,39 Eur. Súd prvého stupňa zohľadnil platby žalovaného v období mesiacov február, marec a apríl 2012 spolu 150,- Eur, čím výška jeho dlhu vo vzťahu k žalobkyni tak predstavuje 1.646,39 Eur. Vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol a rozhodol o splácaní tohto dlhu v splátkach po 130,- Eur mesačne. Zistil, že žalovaný poberá dôchodok vo výške 531,- Eur, výživné na dieťa platí v sume 100,- Eur, na živobytie mu ostane 400,- Eur, preto mu povolil splácať dlžnú sumu po 130,- Eur, keď zohľadnil, že u žalobkyne ide o osobu, ktorá poberá dávku v hmotnej núdzi a ktorá sama platí poplatky spojené s užívaním bytu, pričom jej prispievať aj dcéra.

Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, sa včas odvolal žalovaný, ktorý nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa a má za to, že celková čiastka jeho dlhu môže dosahovať maximálne sumu 1.200,23 Eur. Poukazuje predovšetkým na to, že žalobkyňa neprejavila záujem splniť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/110/00, v ktorom sa rozhodlo o jej povinnosti zabezpečiť pre žalovaného náhradný byt. Žalobkyňa nemá záujem splniť toto rozhodnutie súdu, a preto nemal na základe čoho jej prispievať na úhradu platieb. Zdôrazňuje, že on nechce v byte bývať a nechce mať s ňou neustále problémy, ale inú možnosť nemá. Poukazuje tiež na nedorozumenia, ktoré vznikali v súvislosti s tým, že obaja naďalej bývajú v spoločnom byte, keď vo veci bolo vydané aj rozhodnutie súdu ohľadom jeho dočasného zákazu užívať byt. Ak má platiť, tak potom pomernou čiastkou, ktorú skutočne užíva. Súhlasí s platbou za sporné obdobie čo sa týka plynu, elektriny, rozhlasu a televízie a v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa nerozporuje. Nesúhlasí však s platbou 1/3-iny za užívanie bytu pokiaľ ide o platby, ktoré sú vyúčtované správcom bytu spoločnosťou Spravbytkomfort, a .s.. Zdôrazňuje, že užíva iba izbu o rozlohe 12,62 m², spoločné priestory, chodba, WC, kúpeľňa o rozlohe 13,64 m². Žalobkyňa užíva 40 m². Je dokázané, že za uplynulé obdobie v byte býval len 335 dní - nocí. Nepoužíva kuchyňu ani nevyužíva plyn. Pije vodu len minerálnu, studenú, teplú vodu používa len v súvislosti so zabezpečením svojej hygieny. Myslí si, že pokiaľ ide o vyúčtovanie Spravbytkomfortu za roky 2011 a 2012, tak toto vyúčtovanie súvisí s metrážou bytu, teda pokiaľ ide o celkovú výmeru bytu 67 m². Ako základné parametre uvádza celkovú plochu bytu 67 m², výmeru izby, ktorú užíva 12,62 m², spoločná chodba, WC, kúpeľňa 13,65 m². Žalobkyňa užíva 40,73 m². Ako spôsob výpočtu uvádza príklad správny poplatok z vyúčtovania Spravbytkomfort - 76,80 Eur. Na 1m² tak pripadá $76,8 : 67 \text{ m}^2 = 1,146 \text{ Eur}$. Žalovaný užíva $12,62 \text{ m}^2 \times 1,146 = 14,462 \text{ Eur}$, spoločné priestory $13,65 \times 1,146 = 15,643 : 3 = 5,214 \text{ Eur}$ a jeho platba v súvislosti s ročným vyúčtovaním, napr. správneho poplatku tak predstavuje nie 1/3-ina zo 76,8 Eur, ale spolu to vychádza 19,676 Eur. Takýmto spôsobom mal podľa jeho názoru postupovať súd prvého stupňa u každej z takto účtovaných položiek, ktoré sú uvedené v ročnom zúčtovaní spoločnosti Spavbytkomfort, a.s., za obdobie, ktoré je predmetom konania, čím podľa jeho prepočtov tak celková dlžná čiastka môže dosahovať už spomínanú sumu 1.200,23 Eur. Myslí si, že má platiť len pomernú čiastku za byt, ktorý z donútenia užíva a navrhuje povoliť mu splátky po 80,- Eur mesačne, keďže od apríla 2014 sa už podieľa na úhradách spojených s užívaním bytu.

Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné len sčasti.

Pokiaľ ide o vec samú je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, o veci následne správne rozhodol a skutkové zistenia prvostupňového súdu majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Z doteraz vykonaného dokazovania je zrejmé, že účastníci konania boli manželmi, ktorých manželstvo rozviedol Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 26.6.1997, č. k. 15C/5/97-30, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.1997.

Vo vzťahu medzi účastníkmi konania bol zrušený spoločný nájom bytu pozostávajúceho z 3 izieb, kuchyne a príslušenstva, nachádzajúceho sa v V., na ul. G. X, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 10.5.2001, č. k. 16C/110/00-60. V tomto konaní ako výlučná nájomníčka bytu bola určená žalobkyňa s tým, že určil povinnosť žalovanému byť vypratáť po zabezpečení náhradného bytu žalobkyňou. Toto rozhodnutie Okresného súdu Prešov nadobudlo právoplatnosť dňa 20.7.2001.

Žalobkyňa nezabezpečila doposiaľ v prospech žalovaného náhradný byt, z toho dôvodu je sporný byt užívaný oboma účastníkmi konania, ako aj ich plnoletou dcérou. Takáto situácia bola aj v období tvoriacom predmet tohto konania, a teda od mesiacov október 2011 do marca 2014.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvého stupňa konštatuje, že žalovaný, ktorý nepochybne užíva jednu z izieb 3-izbového bytu, keď v tejto súvislosti užíva aj ďalšie spoločné priestory bytu a má v byte uskladnené svoje osobné veci, má tiež povinnosť podieľať sa na úhradách spojených s užívaním bytu, príp. v čase reálneho užívania bytu aj na úhradách ďalších súvisiacich poplatkov. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti správne poukázal aj na závery plynúce z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Odo 1209/2004, podľa ktorého, ak rozvedený manžel po rozvode manželstva s bývalou manželkou naďalej v byte býval, spočiatku ako spoločný nájomca a neskôr ako osoba, ktorej svedčí právo bývania do zabezpečenia primeranej bytovej náhrady a nepodieľal sa na úhrade nájomného a služieb spojených s užívaním bytu, zatiaľ čo manželka tieto služby platila sama, plnila manželka prenajímateľovi i za to, čo konzumoval manžel. Ten sa tak na jej úkor bezdôvodne obohatil a je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Po zistení konkrétneho časového rozsahu, v ktorom sa žalovaný v preskúmanom období v byte reálne zdržiaval, súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že sa má podieľať na úhradách za elektrickú energiu, rozhlas a televíziu v podiele 1/3-iny, a to za ten počet dní v príslušnom mesiaci, kedy byt skutočne aj obýval a tieto služby spotreboval. Dokazovanie vo veci tiež potvrdilo, že žalovaný plyn v kuchyni bytu vôbec nevyužíva, a preto úhradu podielu týchto platieb žalobkyňi súd prvého stupňa opodstatnene nepriznal.

Podobne správne postupoval súd prvého stupňa aj pri rozhodovaní o platbách, ktoré žalobkyňa preukázateľne každý mesiac uhrádza vo vzťahu k správcovi bytu, konkrétne spoločnosti Spravbytkomfort, a.s., Prešov. Ako už bolo spomínané, žalovaný má právo bývania v tomto byte, a to až do doby zabezpečenia zodpovedajúcej bytovej náhrady žalobkyňou a má v ňom vyhradenú jednu izbu, v ktorej sú uložené jeho osobné veci, a ktorú takýmto spôsobom užíva.

Zálohové mesačné platby, ktoré žalobkyňa uhrádza správcovi, vyjadrujú rozsah nákladov vynaložených správcom v súvislosti s užívaním bytu a správou domu, je z nich zrejmá výška predpísaných platieb a v nadväznosti na to možno zistiť aj reálnu výšku prípadných nedoplatkov, či preplatiek voči vlastníkovi bytu. K odvolacím námietkam žalovaného je potrebné uviesť, že predpis týchto platieb v prospech správcu bytu nesúvisí len s celkovou podlahovou výmerou bytu, ale je určovaný aj v nadväznosti na počet osôb, ktoré byt obývajú, čo napokon plynie aj z obsahu predložených vyúčtovaní nákladov spojených s užívaním sporného bytu. Je preto opodstatnené, aby sa aj žalovaný podieľal na úhradách platieb správcovi v rozsahu 1/3-iny, čo súd prvého stupňa správne vyhodnotil, prihliadol na rozsah vyúčtovaného nedoplatku, ako aj preplátku v spornom období a tento záver napokon zodpovedá aj spravodlivému usporiadaniu vzťahov účastníkov.

Súd prvého stupňa zároveň správne vypočítal a celkovo vyjadril, aké finančné plnenie má žalovaný uhradiť žalobkyni z tohto titulu po zohľadnení, akú konkrétnu sumu žalovaný už zaplatil. Odvolací súd tak so zreteľom na uvedené dôvody rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť istinu 1.646,39 Eur, potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

V súvislosti s výrokom o splatnosti tejto istiny odvolací súd poukazuje na § 160 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Citované ust. § 160 ods. 1 O.s.p., upravuje všeobecnú lehotu na plnenie (3 dni), ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Táto lehota platí aj v tých prípadoch, keď ide o výrok na plnenie a súd vo výroku rozsudku neurčil lehotu na plnenie. Ak má súd za to, že v prejednávacom prípade je namieste určiť na plnenie dlhšiu lehotu alebo určiť, že plnenie sa má uskutočniť v splátkach, musí byť takéto rozhodnutie podložené zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré presvedčivo zdôvodnili záver, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci na povinný nárok a osobné pomery účastníka je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než 3 dni od právoplatnosti rozsudku alebo určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť aj v splátkach.

Takáto situácia nastala aj v predmetnej veci, keď je zrejmé, že celková sociálna a majetková situácia žalovaného odôvodňuje splniť dlh žalobkyni v splátkach. Žalovaný nie je zamestnaný, poberá dôchodok vo výške 530,- Eur mesačne, má jednu vyživovaciu povinnosť v rozsahu 100,- Eur mesačne a zároveň je aj v budúcnosti jeho povinnosťou podieľať sa na úhradách spojených s užívaním daného bytu.

S ohľadom na túto situáciu vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalovaného v tejto časti ako opodstatnené, a preto vo výroku o splatnosti istiny 1.646,39 Eur rozsudok súdu prvého stupňa zmenil (§ 220 O.s.p.) a umožnil žalovanému uvádzané plnenie vykonať v splátkach po 80,- Eur mesačne, a to vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred do zaplataenia dluhu pod následkom straty výhody splátok s tým, že zročnosť prvej splátky nastane po doručení tohto rozsudku.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Pokiaľ ide o vec samú, žalovaný v konaní úspech nemal, preto nemá nárok na náhradu trov a žalobkyni v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Uznesením zo dňa 7.10.2014 č. k. 7C/163/2013-104, súd prvého stupňa uložil žalovanému, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 98,50 Eur podľa položky č. 1a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Aj proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný, ktorý vyjadril nesúhlas s rozhodnutím súdu prvého stupňa a myslí si, že nemá zaplatiť súdny poplatok. Poukazuje na okolnosti veci samej, keď má za to, že nemá platiť 1/3-inu z úhrad za byt, keď užíva len časť tohto bytu. Poukazuje na to, že je dôchodca a žije z dôchodku, ktorý poberá vo výške 530,- Eur mesačne a v tejto súvislosti tiež poukazuje na rozsah svojich výdavkov, keď má vyživovaciu povinnosť v sume 100,- Eur mesačne a má tiež povinnosť podieľať sa na úhradách spojených s užívaním bytu.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p., každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Vychádzajúc z obsahu podania žalovaného je zrejmé, že v tomto sa domáha oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v súvislosti s poukazom na jeho celkovú sociálnu a majetkovú situáciu. Súd prvého stupňa nerozhodol o tejto žiadosti žalovaného, v dôsledku čoho bolo potrebné uznesenie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/, ods. 2 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.